

Posudek magisterské diplomové práce

Alena Hladká:

Komentovaný překlad vybraných povídek Nathaniela Hawthorna: John Inglefield 's Thanksgiving, Sylph Etheridge, The Haunted Mind, Fancy 's Show Box

Tato diplomová práce je cenným příspěvkem ke studiu i překládání Nathaniela Hawthorna, klíčového amerického autora poloviny 19. století. Po úsporném životopise se cenně věnuje jeho americké recepci, následně pak málo zmapované recepci české včetně citací z vyhledaných recenzí a také historii překládání jeho díla. V pasáži 2. 5 o českých překladech Hawthornova díla, která je přínosná, není ale dost jasně, proč jsou některé překlady z 20. století předsazené na začátku pasáže, pak je ale o nich znovu řeč. V kapitole 3, která je převážně správným literárně teoretickým rozbohem povídek vybraných pro překlad, bych oponovala některým tvrzením o vypravěči na s. 22: **Ad/ 3.2 Charakteristika stylu – povídka Fancy 's Show Box / Oživlé svědomí má v závěru pasáž, která není „vyprávějící“ – jaká je?; Vypravěč v textu „Sužovaná mysl“ patrně není v er-formě a projevuje se – je čtenářem registrován: jak?**

4. Překlad:

Je třeba velmi ocenit, že výběr povídek pro překlad byl nejen řízen dobrým průzkumem přeložených a nepřeložených autorových textů do češtiny, ale že z vybraných textů pro překlad vznikl soubor, který propojuje témata jako související a uvádí do hledáčku koncentrovaně Hawthornovy symbolicky podané psychologické zájmy. Překlady povídek považuji za zdařilé, i když pochopitelně je možné najít jednotlivé dílčí problémy:

Viz s. 30 (Oživlé svědomí): Člověk nesmí zapřít ani **tu nejprovinilejší spřízněnost**, neboť přestože jsou jeho ruce čisté, jeho srdce se jistě znečistilo přelétavým fantomem neřesti. – není dobře srozumitelné ve vyznačeném místě.

Viz s. 33 (Díkuvzdání Johna Inglefiolda): **1. věta posledního odstavce – volba slov a vyjádření jejich souvislostí**: Téže noci se mezi kurtizánami v sousedním městě objevila jedna, jejíž zhýralé veselí se zdálo neslučitelné **s jakýmkoli cítěním pro čisté city a radosti či strasti, které by mělo obsáhnout**. – málo srozumitelné.

Viz s. 34-39 (Sylph Etheridge): I když je možné (i s pomocí předchozího vysvětlení v 3.1.2) rozumět jménu Sylph v názvu povídky, překlad od začátku pracuje se jménem Sylvia – přičemž ještě obsahuje závažnou pravopisnou chybu, když na s. 34 používá variantu Silvia...; **Sylph v názvu je vysvětleno až na s. 35, což je pozdě – název dlouho zůstává odtržený od textu. Etheridge jako mluvící jméno** (které asi kvůli tomu zůstává nepřechýlené) **není v povídce vysvětleno vůbec**. Nejsou poznámky pod čarou, které oznamuje 5.1.1. na s. 44. Co takhle nějak někde použít „éterická Sylvia“? V povídce jsou další překladové nesrovnalosti (kolokace – např. s. 35: „Jeho nehmatatelná přítomnost **seděla** po jejím boku nebo ji doprovázela po jejích oblíbených cestičkách a samota jejího mládí tak byla příjemná; ...“); s. 35 : „Sama neznala příčinu **jeho odpudivosti**, a tak to můžeme zvat instinktem.“ – věta navozuje obecnou odpudivost, ale ne individuálně cítěnou.

Tučně vyznačené pasáže v textu výše jsou náměty pro obhajobu.

V kapitole 5, Problémy překladu a jejich řešení, je výborná pasáž **5.2.1** o citoslovcích, spolu s příklady. V pasáži 5.3 (Syntax) jsou chyby v určování souvětí, kdy nejde o věty, ale o několikanásobné větné členy – s. 46-47; jinak však zbytek pasáže oceňuji, i pro správné využití sekundární literatury – textu Viléma Mathesia.

Velmi dobrá je **kapitola 6**, Typologie překladatelských posunů, v níž autorka práce, čerpající ústrojně z teoretických zdrojů, velice přesně reflektuje svoje postupy při překladu různých jevů, syntaktických, lexikálních i pravopisných.

Bohužel se v celé práci vyskytují (ne ojedinělé) chyby v interpunkci i překlepy.

Doporučuji práci k obhajobě, a protože je volbou tématu i zpracováním velmi odvážná a přináší opravdu nové výsledky, hodnotím ji jako velmi dobrou nebo výbornou v závislosti na obhajobě.

V Praze 27. 1. 2023

Eva Kalivodová Ph.D.

vedoucí práce

Ústav translatologie FF UK